

ที่ สน ๐๐๑๘.๑/๑๕๗๕๓

ศาลากลางจังหวัดสกลนคร
ถนนศูนย์ราชการ สน ๔๗๐๐๐

๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การขอจัดตั้งหมู่บ้านใหม่

เรียน นายอำเภอภูพาน

อ้างถึง หนังสืออำเภอภูพาน ที่ สน ๑๘๑๘/๗๖๓ ลงวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑.หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๑/ว ๕๖ ลงวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๗

๒.หนังสือกรมการปกครอง ส่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๑๐.๑/ว ๗๖๙๕ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๑

ตามที่อำเภอภูพานแจ้งว่า ได้รับเรื่องขอแยกหมู่บ้าน บ้านโนนแพง หมู่ที่ ๖ ตำบลกกปลาซิว เพื่อตั้งเป็นหมู่บ้านใหม่ชื่อบ้านน้ำพุ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลกกปลาซิว โดยขอแยกหมู่บ้านใหม่ในกรณีชุมชนห่างไกล และอำเภอได้พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๓๙ จึงเห็นสมควรให้แยกหมู่บ้านได้ โดยได้ส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องในการจัดตั้งหมู่บ้านใหม่ให้จังหวัดสกลนครทราบแล้ว นั้น

จังหวัดสกลนคร ได้ดำเนินการตรวจสอบเอกสารการขอจัดตั้งหมู่บ้านของอำเภอภูพานแล้วปรากฏว่า เอกสารการขอจัดตั้งหมู่บ้านดังกล่าวยังไม่ครบถ้วน โดยแนวทางปฏิบัติในการขอจัดตั้งหมู่บ้านใหม่ให้ถือปฏิบัติตามหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๑/ว ๕๖ ลงวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๗ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติในการจัดตั้งหมู่บ้านใหม่ และการขอเปลี่ยนแปลงชื่อหมู่บ้าน จึงขอให้อำเภอดำเนินการจัดส่งเอกสารเพิ่มเติมให้จังหวัดสกลนคร ดังนี้

๑. แบบรายงานขอจัดตั้งหมู่บ้าน (แบบ ม.๑) ในกรณีหมู่บ้านใหม่ที่ขอจัดตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ป่าสงวน อำเภอจะต้องระบุให้ชัดเจนว่าเป็นป่าสงวนแห่งชาติประเภทใด เช่น เขตอุทยานแห่งชาติ เขต ส.ป.ก เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เป็นต้น และแบบบัญชีแสดงข้อมูลการขอจัดตั้งหมู่บ้าน (แบบ ม.๒) จะต้องระบุข้อมูลให้ครบถ้วน

๒. บันทึกรายงานการประชุมคณะกรรมการหมู่บ้าน

๓. คำบรรยายแนวเขตหมู่บ้านที่ขอจัดตั้งใหม่และหมู่บ้านเดิม ในการจัดทำคำบรรยายแนวเขตหมู่บ้าน ให้ใช้แนวทางเดียวกับการจัดทำแนวเขตตำบล โดยให้ลากเส้นตามคำบรรยายแนวเขตหมู่บ้าน ลงบนแผนที่ทหารมาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ชุด L ๗๐๑๘

/๔.นำคำบรรยาย...

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

๔. นำคำบรรยายแนวเขตหมู่บ้านที่ขอจัดตั้งใหม่ ตามข้อ ๓. มาจัดทำแผนที่แสดงแนวเขตการปกครองลงบนแผนที่การบริการจาก google (google maps) ทั้งนี้ เพื่อให้เห็นลักษณะการตั้งของครัวเรือนมีความหนาแน่นเพียงใด ระยะห่างระหว่างชุมชนเดิมกับชุมชนใหม่ มีมากน้อยเพียงใด เพื่อให้การจัดตั้งหมู่บ้านใหม่มีเหตุผลเพียงพอ

๕. จัดทำแผนผังสังเขปแสดงแนวเขตหมู่บ้านที่จัดตั้งใหม่ และหมู่บ้านเดิม โดยแสดงสถานที่สำคัญ ลักษณะการตั้งบ้านเรือน ชุมชน ถนน เส้นทางคมนาคม ตรอก ซอก ซอย (ถ้ามี) ระยะห่างระหว่างชุมชนเดิมกับชุมชนของหมู่บ้านที่จัดตั้งใหม่ให้ชัดเจน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิสิษฐ์ แร่ทอง)

ปลัดจังหวัดสกลนคร ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร

ที่ทำการปกครองจังหวัด

กลุ่มงานปกครอง

โทรศัพท์/โทรสาร ๐๔๒-๗๑๑๔๖๑,๗๑๖๖๓๗

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

☒	ป.ท.	5
☐	ส.ท.	( )
☐	ก.	( )
☐	นิ.ก.	( )

ที่	ป.ท. ๒๑๐
เลขที่	๒๑๐
วันที่	๒๐
เวลา	๒๐

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๑๐.๑/ว ๓๖๓๕
ถึง ที่ทำการปกครองจังหวัด

ตามที่จังหวัดได้ส่งเรื่องการเสนอขอจัดตั้งหมู่บ้านใหม่มายังกรมการปกครอง ซึ่งกรมการปกครองได้ตรวจสอบเอกสารและข้อมูลประกอบการขอจัดตั้งหมู่บ้านใหม่แล้วนั้น

กรมการปกครองพิจารณาแล้ว เพื่อให้การเสนอขอจัดตั้งหมู่บ้านใหม่ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอให้จังหวัดได้จัดทำข้อมูลเพิ่มเติม ดังนี้

๑. จัดทำแผนที่จาก Google maps โดยแสดงรายละเอียดลงในแผนที่ดังนี้
  - ๑.๑ ความหนาแน่นของครัวเรือนของหมู่บ้านเดิม และหมู่บ้านใหม่
  - ๑.๒ แนวเขตการปกครองของหมู่บ้านเดิมและหมู่บ้านใหม่
  - ๑.๓ สถานที่ตั้งของสถานที่สำคัญ เช่น สถานที่ราชการ ศาลาประชาคม โรงเรียน สถานพยาบาล สวนสาธารณะ เส้นทางคมนาคม ฯลฯ ของหมู่บ้านเดิม และหมู่บ้านใหม่
  - ๑.๔ ขนาดพื้นที่ของหมู่บ้านเดิมและหมู่บ้านใหม่
  - ๑.๕ แสดงจำนวนประชากร จำนวนครัวเรือน และจำนวนพื้นที่ของหมู่บ้านเดิม และหมู่บ้านใหม่
๒. อธิบายเหตุผลความจำเป็นในการพิจารณาขอจัดตั้งหมู่บ้านใหม่ โดยให้แสดงเหตุผลความจำเป็นในการขอจัดตั้งหมู่บ้านใหม่ โดยละเอียด
๓. จึงขอให้จังหวัดดำเนินการจัดส่งเอกสารเพิ่มเติมในการประกอบการพิจารณาให้กรมการปกครอง ภายในวันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑ หากพ้นระยะเวลาดังกล่าวจะถือว่า ไม่ประสงค์ในการขอจัดตั้งหมู่บ้าน

สำนักบริหารการปกครองท้องถิ่น
ส่วนระบบการปกครองท้องถิ่น
โทร ๐-๒๖๒๙-๘๓๐๖-๑๔ ต่อ ๕๑๖
โทรสาร ๐-๒๖๒๙-๘๓๐๔

บัญชีแนบท้าย

หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๑๖ กอ.๓๕ ลงวันที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๖๑

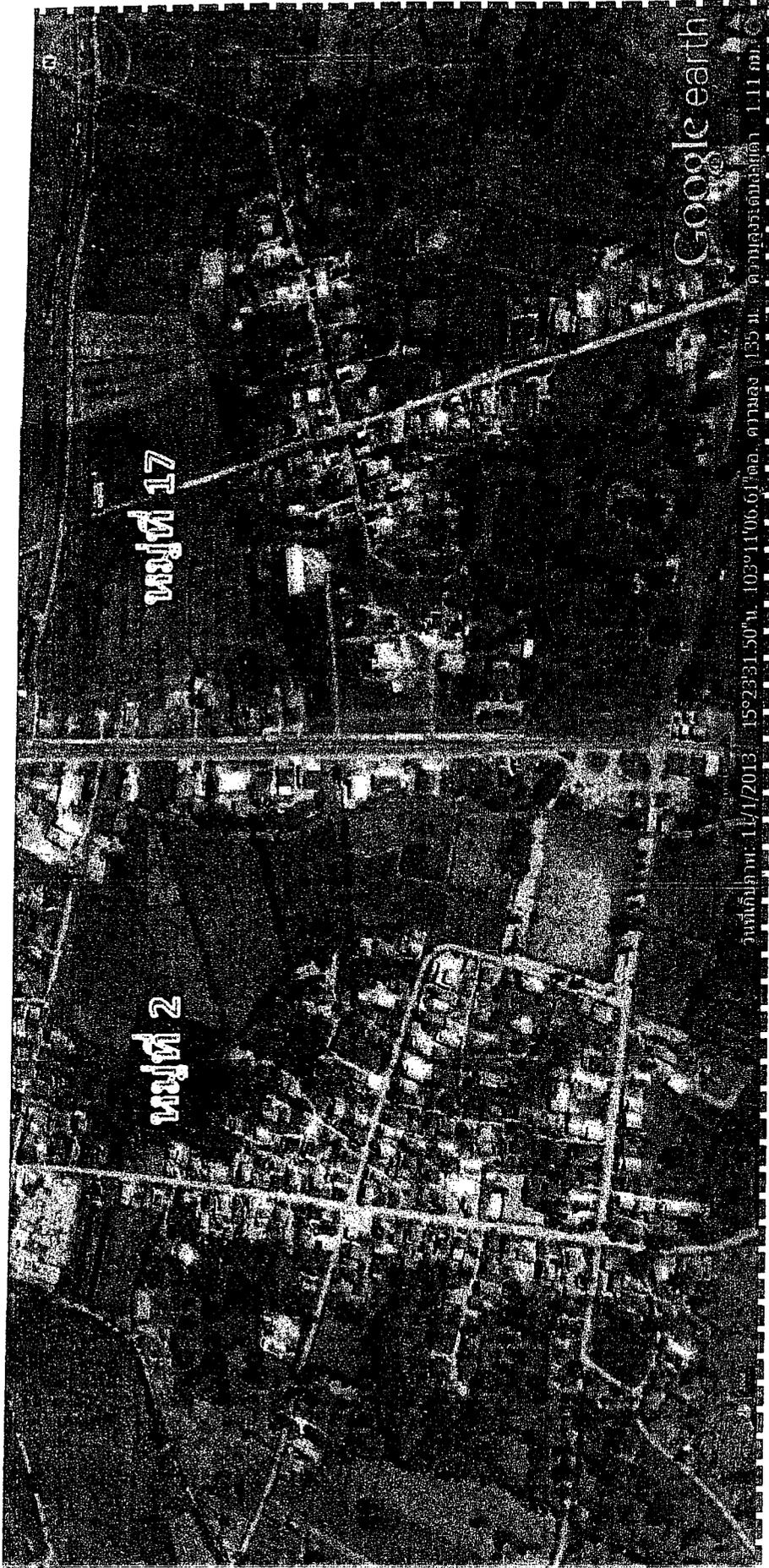
๑. จังหวัดกำแพงเพชร
๒. จังหวัดขอนแก่น
๓. จังหวัดเชียงราย
๔. จังหวัดตาก
๕. จังหวัดนครพนม
๖. จังหวัดนครปฐม
๗. จังหวัดนครราชสีมา
๘. จังหวัดน่าน
๙. จังหวัดบุรีรัมย์
๑๐. จังหวัดปัตตานี
๑๑. จังหวัดยะลา
๑๒. จังหวัดร้อยเอ็ด
๑๓. จังหวัดลำปาง
๑๔. จังหวัดสกลนคร
๑๕. จังหวัดสตูล
๑๖. จังหวัดสุรินทร์
๑๗. จังหวัดหนองบัวลำภู

ตัวอย่าง

เหตุผลความจำเป็นในการพิจารณาขอจัดตั้งหมู่บ้านใหม่ (อธิบายโดยละเอียด)

๑. แสดงลักษณะการตั้งบ้านเรือน ชุมชน ศาสนสถาน ถนนเส้นทางการคมนาคม ตรอก ซอย
๒. แสดงจำนวนพื้นที่ จำนวนประชากร จำนวนประชาชน (ข้อมูลปัจจุบัน)
๓. ขนาดประมวลของพื้นที่
๔. การประกอบอาชีพของประชาชนและรายได้ของประชากรตามเกณฑ์ จปฐ.
๕. การพัฒนาด้านสังคม สิ่งแวดล้อมและสาธารณสุข
๖. การติดต่อสื่อสารระหว่างภาครัฐกับประชาชนในพื้นที่
๗. ความคุ้มค่าของการขอจัดตั้งหมู่บ้านใหม่

แผนที่ประกอบการพิจารณา

1. แผนที่แสดงแนวเขตการปกครอง มาตรฐาน ๑ : ๔,๐๐๐ จาก Google maps โดยแสดงรายละเอียดลักษณะการตั้งครุฑเวียนที่มีความหนาแน่นเพียงใด
2. แสดงแนวเขตที่ชัดเจนระหว่างหมู่บ้านเดิม และหมู่บ้านใหม่ที่ขอจัดตั้ง โดยละเอียด
3. อธิบาย จำนวนพื้นที่ (ตร.กม.) จำนวนประชากร จำนวนครัวเรือน ระหว่างหมู่บ้านเดิม และหมู่บ้านใหม่ที่ขอจัดตั้ง โดยละเอียด

ที่ มท ๐๓๑๐.๑/ว ๕๗

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒ มกราคม ๒๕๕๗

เรื่อง แนวทางปฏิบัติการจัดตั้งหมู่บ้านใหม่ และการขอเปลี่ยนแปลงชื่อหมู่บ้าน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมการปกครองที่ มท ๐๓๑๐.๑/ว ๑๒๕๒๐ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๖
๒. หนังสือกรมการปกครองที่ มท ๐๓๑๐.๑/ว ๑๒๗๘ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางปฏิบัติการจัดตั้งหมู่บ้านใหม่และการขอเปลี่ยนแปลงชื่อหมู่บ้าน จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบรายงานขอจัดตั้งหมู่บ้าน (แบบ ม.๑) จำนวน ๑ ชุด
๓. บัญชีแสดงข้อมูลการขอตั้งหมู่บ้าน ระดับอำเภอ (แบบ ม.๒) จำนวน ๑ ชุด
๔. บัญชีแสดงข้อมูลการขอตั้งหมู่บ้าน ระดับจังหวัด (แบบ ม.๓) จำนวน ๑ ชุด
๕. ตัวอย่างการจัดทำคำบรรยายแนวเขตหมู่บ้านที่ขอจัดตั้งใหม่ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่กรมการปกครอง ได้แจ้งแนวทางการจัดตั้งหมู่บ้านใหม่พร้อมแบบรายงานการขอจัดตั้งหมู่บ้าน บัญชีแสดงข้อมูลการขอตั้งหมู่บ้าน และบัญชีแสดงข้อมูลหมู่บ้านประกอบการพิจารณา รวมทั้งให้จังหวัดจัดส่งเอกสารเพิ่มเติม ตามมติคณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอจัดตั้งหมู่บ้านใหม่ นั้น

กรมการปกครองพิจารณาแล้ว เพื่อให้จังหวัดที่ขอจัดตั้งหมู่บ้านใหม่ส่งแบบคำขอจัดตั้งหมู่บ้านใหม่ พร้อมทั้งเอกสารประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการฯ ได้ครบถ้วน ถูกต้องตรงกัน และมีประสิทธิภาพ ไม่เป็นเหตุให้เกิดความล่าช้าในการพิจารณา จึงขอยกเลิกหนังสือที่อ้างถึง และได้สรุปแนวทางปฏิบัติการจัดตั้งหมู่บ้านใหม่ และการขอเปลี่ยนแปลงชื่อหมู่บ้านมาพร้อมนี้เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

อนึ่ง ขอให้จังหวัดที่จะเสนอขอจัดตั้งหมู่บ้านใหม่ พิจารณาโดยรอบคอบ และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยเคร่งครัด หากไม่จำเป็นหรือส่งผลกระทบต่อความเดือดร้อนของประชาชน ให้ชะลอการเสนอไว้ก่อน เนื่องจากการจัดตั้งหมู่บ้านใหม่มีภาระค่าใช้จ่ายที่มีผลผูกพันต่อบประมาณของรัฐบาล ซึ่งกรมการปกครองจะต้องขอทำความเข้าใจกับสำนักงบประมาณ เพื่อขอรับสนับสนุนงบประมาณเป็นกรณีไป

จึงเรียนมาโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริพงษ์ ทานตระกูล)
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการปกครองท้องถิ่น
ส่วนระบบการปกครองท้องถิ่น
โทร. ๐-๒๖๒๕-๘๓๐๖-๑๔ ต่อ ๓๐๖
โทรสาร ๐-๒๖๒๕-๘๓๐๔

แนวทางปฏิบัติการขอจัดตั้งหมู่บ้าน

(หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๑/ว ๕๖ ลงวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๑)

กรมการปกครอง ได้รับการเสนอขอจัดตั้งหมู่บ้านใหม่มีจำนวนมากขึ้นทุกปี และเพื่อให้การพิจารณาการจัดตั้งหมู่บ้านใหม่เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ขอให้จังหวัดและอำเภอตรวจสอบความถูกต้องเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ และเอกสารประกอบการพิจารณาจัดตั้งหมู่บ้านใหม่ ดังนี้

๑. ให้พิจารณาตามหลักเกณฑ์การจัดตั้งหมู่บ้าน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๓๙ และควรพิจารณาถึงความจำเป็นเร่งด่วน ความเหมาะสมในการจัดตั้งหมู่บ้าน เนื่องจากมีผลกระทบในด้านงบประมาณ

๒. แสดงเหตุผลความจำเป็น ความคิดเห็น และความสมัครใจของประชาชน เพื่อความสะดวกสบายในการปกครอง การพัฒนาและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในหมู่บ้าน

๓. การตั้งชื่อหมู่บ้าน จะต้องไม่ขัดต่อระเบียบกฎหมาย หรือความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้านนั้น ๆ โดยคำนึงถึง

๓.๑ มีความหมายที่ดี สุภาพ และเป็นมงคล รวมทั้งประชาชนนิยมเรียกขานเป็นระยะเวลา ยาวนาน เป็นที่รู้จักของประชาชนทั่วไป หรือเป็นการอนุรักษ์ด้านภาษาท้องถิ่น

๓.๒ มีความเป็นมาทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ดั้งเดิมที่สามารถพิสูจน์ได้

๓.๓ ต้องไม่ขัดต่อวัฒนธรรมและศีลธรรมอันดีของประชาชน

๓.๔ ต้องไม่เหมือนหรือพ้องกับชื่อหมู่บ้าน ตำบล ที่มีอยู่ก่อนแล้ว ทำให้มีผู้เข้าใจผิดว่าเป็นหมู่บ้านเดียวกัน

๔. ต้องได้รับความเห็นชอบจากประชาคมหมู่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน สภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ประชุมหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอและจังหวัด

ทั้งนี้ การประชาคมหมู่บ้าน เป็นกระบวนการภาคประชาชนที่มีบทบาทในการนำเสนอปัญหา ความต้องการ เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา และการพัฒนาหมู่บ้าน มีองค์ประกอบประชาคมหมู่บ้าน ดังนี้

๔.๑ ผู้ใหญ่บ้าน เป็นประธาน ✓

๔.๒ สมาชิก อบต. ในหมู่บ้าน เป็นกรรมการหมู่บ้าน ✓

๔.๓ ตัวแทนกลุ่มประชาชน

๔.๓.๑ กลุ่มอาชีพ กลุ่มเกษตรกร ประชาญหมู่บ้าน กลุ่มแม่บ้าน พระที่ชาวบ้านศรัทธา ครูโรงเรียนในหมู่บ้าน จำนวน ๑-๕ คน

๔.๓.๒ อาสาพัฒนาชุมชน อาสาสมัครประชาสงเคราะห์ สมาชิก อปพร. สมาชิก อบจ. (ที่อยู่อาศัยในหมู่บ้าน) ผู้แทนธุรกิจที่อยู่ในหมู่บ้าน องค์กรพัฒนาเอกชน ฯลฯ จำนวน ๑-๕ คน

๔.๔ สมาชิกประชาคมหมู่บ้าน จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐% ของประชากรในหมู่บ้าน 66

๔.๕ เลขานุการ เลือกจากตัวแทนกลุ่มประชาชน การประชาคมหมู่บ้าน ให้สรุปมติที่ประชุมว่า เห็นชอบก็เสียง และไม่เห็นชอบก็เสียง เพราะเหตุใดจึงไม่เห็นชอบ

๕. การจัดตั้งหมู่บ้านในเขตพื้นที่ป่า ได้แก่ เขตป่าสงวนแห่งชาติ เขตอุทยานแห่งชาติ เขตป่าเสื่อมโทรม เขต ส.ป.ก. เขตป่าต้นน้ำลำธาร เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตป่าจำแนกตามมติคณะรัฐมนตรี และเขตป่าชายเลน ให้จังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการจัดตั้งหมู่บ้านในเขตพื้นที่ป่า ระดับจังหวัด โดยแต่งตั้งจากตัวแทนหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ป่า ในเขตจังหวัด ให้มีหน้าที่พิจารณาครั้งกรองหมู่บ้าน ที่ขอจัดตั้งใหม่ในเขตพื้นที่ป่าตามกรอบกฎหมายของแต่ละหน่วยงานให้ได้ข้อยุติเป็นที่เรียบร้อย

/ก่อนเสนอ...

ก่อนเสนอขอจัดตั้งหมู่บ้านใหม่ (หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑๐.๑/ว ๒๒๓๐๒ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙)

๖. การจัดลำดับความสำคัญของหมู่บ้านที่ขอตั้งใหม่ ให้พิจารณาจากความสำคัญและเหตุผลความจำเป็นในการขอจัดตั้งหมู่บ้าน

๗. ห้ามนำพื้นที่บางส่วนของหลายหมู่บ้านมาขอตั้งหมู่บ้านใหม่

๘. ให้จังหวัดและอำเภอ/กิ่งอำเภอ ตรวจสอบและกำกับดูแลให้การเสนอขอจัดตั้งหมู่บ้านเป็นเจตนารมณ์ร่วมกันของประชาชนอย่างแท้จริง หากความต้องการในการเสนอขอจัดตั้งหมู่บ้านในท้องที่ใดจะนำมาซึ่งปัญหาความขัดแย้งและแตกความสามัคคี ขอให้อำเภอ/กิ่งอำเภอ ชะลอการเสนอขอจัดตั้งหมู่บ้านนั้นไว้ก่อน เพราะมักปรากฏเสมอว่าภายหลังที่กระทรวงมหาดไทยได้อนุมัติให้จัดตั้งหมู่บ้านได้แล้ว จังหวัดไม่สามารถประกาศจัดตั้งหมู่บ้านนั้นได้ เนื่องจากความขัดแย้งในเรื่องต่าง ๆ เช่น บางส่วนของราษฎรไม่ต้องการให้มีการแบ่งแยกเพื่อจัดตั้งหมู่บ้านใหม่ ปัญหาแนวเขตหมู่บ้าน ชื่อหมู่บ้าน หรือเลขลำดับหมู่บ้าน (หมู่ที่) เป็นต้น ดังนั้น ก่อนการเสนอขอจัดตั้งหมู่บ้านตามกรณีนี้ขอให้ได้ข้อยุติในเรื่องต่าง ๆ นี้ก่อน

๙. เนื่องจากการขอจัดตั้งหมู่บ้านใหม่มีการขอเป็นจำนวนมาก ซึ่งมีผลกระทบต่องบประมาณรายจ่ายเป็นค่าตอบแทนตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน รวมทั้งเงินสวัสดิการต่าง ๆ เช่น ค่าเล่าเรียนบุตร ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีผลผูกพันกับงบประมาณโครงการตามนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาท้องที่ของแต่ละหมู่บ้าน เช่น เงินกองทุนหมู่บ้าน โครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นต้น โดยกรมการปกครองต้องขอทำความเข้าใจกับสำนักงบประมาณ ซึ่งจะพิจารณาตามความจำเป็นและการงบประมาณภาครัฐ ฉะนั้น จึงขอให้จังหวัดพิจารณาโดยรอบคอบ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และหนังสือสั่งการโดยเคร่งครัด หากไม่จำเป็นหรือส่งผลกระทบต่อความเดือนร้อนของประชาชน ให้ชะลอการเสนอไว้ก่อน

๑๐. เอกสารการขอจัดตั้งหมู่บ้าน

๑๐.๑ แบบรายงานขอจัดตั้งหมู่บ้านตามแบบที่กำหนด (แบบ ม.๑ - ม.๓) แผนที่แสดงอาณาเขตของหมู่บ้านและหมู่บ้านใหม่ โดยระบุสถานที่สำคัญในหมู่บ้าน เส้นทางคมนาคมและระยะทางระหว่างหมู่บ้านเดิมกับหมู่บ้านที่ขอจัดตั้งใหม่ กรณีที่หมู่บ้านที่ขอจัดตั้งใหม่มีแนวเขตการปกครองอยู่ระหว่างเขตการปกครองท้องถิ่น เช่น หมู่บ้านตั้งอยู่ระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลกับเทศบาล หรือระหว่างเทศบาลกับเทศบาล ให้แสดงเขตการปกครองท้องถิ่น พร้อมทั้งให้ปลัดอำเภอกลุ่มงานบริหารงานปกครองและผู้ใหญ่บ้าน ลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องในแบบรายงานขอจัดตั้งหมู่บ้านใหม่และแผนที่ดังกล่าวด้วย

๑๐.๒ สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการหมู่บ้านและประชาคมหมู่บ้าน สภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ประชุมหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอและจังหวัด

๑๐.๓ กรณีการจัดตั้งหมู่บ้านใหม่ในเขตพื้นที่ป่า ให้สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาการขอจัดตั้งหมู่บ้านในเขตพื้นที่ป่า ระดับจังหวัด

๑๐.๔ เอกสารทะเบียนราษฎรตรวจสอบจำนวนบ้าน (บ้านที่มีที่อยู่อาศัย) และจำนวนประชากร

๑๐.๕ จัดทำคำบรรยายแนวเขตหมู่บ้านที่ขอจัดตั้งใหม่และหมู่บ้านเดิม ในการจัดทำคำบรรยายแนวเขตหมู่บ้าน ให้ใช้แนวทางเดียวกับการจัดทำแนวเขตตำบล โดยให้ลากเส้นตามคำบรรยายแนวเขตหมู่บ้านลงบนแผนที่ทหารมาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ ชุด L ๗๐๑๘

๑๐.๖ นำคำบรรยายแนวเขตหมู่บ้านที่ขอจัดตั้งใหม่ ตามข้อ ๑๐.๕ มาจัดทำแผนที่แสดงแนวเขตการปกครองลงบนแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕,๐๐๐ ของกรมพัฒนาที่ดิน หรือลงในแผนที่การบริการจาก Google (Google maps) ทั้งนี้ เพื่อให้เห็นถึงลักษณะการตั้งของครัวเรือนมีความหนาแน่นเพียงใด ระยะห่างระหว่างชุมชนเดิมกับชุมชนใหม่ มีมากน้อยเพียงใด เพื่อให้การจัดตั้งหมู่บ้านใหม่มีเหตุผลเพียงพอ

๑๐.๗ จัดทำแผนผังสังเขปแสดงแนวเขตหมู่บ้านที่จัดตั้งใหม่ และหมู่บ้านเดิม โดยแสดงสถานที่สำคัญ ลักษณะการตั้งบ้านเรือน ชุมชน ถนน เส้นทางคมนาคม ตรอก ซอก ซอย (ถ้ามี) ระยะห่างระหว่างชุมชนเดิมกับชุมชนของหมู่บ้านที่จัดตั้งใหม่ ฯลฯ

๑๑. กรมการปกครองจะพิจารณาเฉพาะจังหวัดที่ส่งแบบรายงานการขอจัดตั้งหมู่บ้านใหม่ตามแบบที่กำหนด และเอกสารประกอบภายในเดือนตุลาคม ของทุกปี หากจังหวัดใดไม่ได้รับการพิจารณาให้จัดตั้งหมู่บ้านใหม่ ให้ส่งเรื่องการขอจัดตั้งหมู่บ้านใหม่พร้อมข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน ในปีถัดไป

สำนักบริหารการปกครองท้องที่
ส่วนระบบการปกครองท้องที่
กรมการปกครอง

แบบรายงานขอจัดตั้งหมู่บ้าน

อำเภอ..... จังหวัด.....

ตำบล..... แบ่งเขตการปกครองเป็น..... หมู่บ้าน ขอตั้งหมู่บ้านเพิ่มขึ้นอีก

๑ หมู่บ้าน ขอแบ่งแยกหมู่บ้านชื่อบ้าน..... หมู่ที่..... ตั้งเป็นหมู่บ้านใหม่ชื่อบ้าน
..... หมู่ที่..... เข้าหลักเกณฑ์ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๓๙
โดยมีข้อมูล ดังนี้

๑. ข้อมูลตามหลักฐานทางทะเบียนราษฎร ณ วันที่..... หมู่บ้านก่อนแยก
มีจำนวนประชากร จำนวน.....คน มีหลังคาเรือนที่มีผู้อยู่อาศัย จำนวน..... หลัง
(พร้อมจัดส่งเอกสารทะเบียนราษฎร) หมู่บ้านมีเนื้อที่ทั้งหมด .....ตารางกิโลเมตร

๒. หมู่บ้านที่ขอจัดตั้งใหม่มีจำนวนประชากร จำนวน.....คน มีหลังคาเรือน
จำนวน..... หลัง มีเนื้อที่.....ตารางกิโลเมตร

๓. เมื่อแยกหมู่บ้านใหม่แล้วคงเหลือประชากร จำนวน.....คน คงเหลือหลังคาเรือน
จำนวน.....หลัง คงเหลือเนื้อที่.....ตารางกิโลเมตร

๔. มีระยะห่างระหว่างชุมชนของหมู่บ้านขอตั้งใหม่ กับชุมชนของหมู่บ้านเดิม จำนวน.....
กิโลเมตร

๕. ขอแยกหมู่บ้านกรณีใด

กรณีชุมชนหนาแน่น

กรณีชุมชนห่างไกล

๖. หมู่บ้านที่ขอตั้งใหม่ตั้งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติหรือไม่

ไม่อยู่ในเขตป่าสงวน (ส่งสำเนารายงานการประชุมความเห็นชอบของ
คณะกรรมการระดับจังหวัด)

อยู่ในเขตป่าสงวน ประเภท.....(ระบุให้ชัดเจนว่า
เป็นป่าสงวนแห่งชาติประเภทใด เช่น เขตอุทยานแห่งชาติ เขตป่าเสื่อมโทรม เขต ส.ป.ก. เขตป่าต้นน้ำลำธาร เขตรักษา
พันธุ์สัตว์ป่า เขตป่าจำแนกตามมติคณะรัฐมนตรี เขตป่าชายเลน เป็นต้น และส่งสำเนารายงานการประชุม
คณะกรรมการพิจารณาการขอจัดตั้งหมู่บ้านในเขตพื้นที่ป่า ระดับจังหวัด และรายงานการประชุมความเห็นชอบของ
คณะกรรมการระดับจังหวัด)

๗. ประชาคมหมู่บ้านและคณะกรรมการหมู่บ้าน สภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหัวหน้าส่วน
ราชการประจำอำเภอ ได้ประชุมแล้วมีมติให้จัดตั้งหมู่บ้านใหม่ ดังนี้

๗.๑ การประชุมประชาคมหมู่บ้าน ประชุมเมื่อวันที่.....

มีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน.....คน มีมติเห็นชอบ..... เสียง ไม่เห็นชอบ..... เสียง

งดออกเสียง..... เสียง (ส่งสำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการหมู่บ้านและประชาคมหมู่บ้าน)

๗.๒ การประชุมคณะกรรมการหมู่บ้าน ประชุมเมื่อวันที่.....

มีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน.....คน มีมติเห็นชอบ..... เสียง ไม่เห็นชอบ..... เสียง
งดออกเสียง..... เสียง (ส่งสำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการหมู่บ้านและประชาคมหมู่บ้าน)

๗.๓ สภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชุมเมื่อวันที่.....

มีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน.....คน มีมติเห็นชอบ..... เสียง ไม่เห็นชอบ..... เสียง
งดออกเสียง..... เสียง (ส่งสำเนารายงานการประชุมสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

๗.๔ หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ ประชุมเมื่อวันที่.....

มีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน.....คน มีมติเห็นชอบ..... เสียง ไม่เห็นชอบ..... เสียง
งดออกเสียง..... เสียง (ส่งสำเนารายงานการประชุมหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ)

๘. เหตุผลความจำเป็นในการจัดตั้งหมู่บ้านใหม่ ระบุเหตุผลทางเศรษฐกิจ สังคม การปกครอง การติดต่อสื่อสาร การคมนาคม การอำนวยความสะดวกในการบริการประชาชน และการรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน รวมทั้งการจัดตั้งหมู่บ้านใหม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนอย่างไร อธิบายให้ชัดเจน

๙. แนบแผนที่แสดงอาณาเขตของหมู่บ้านเดิมและหมู่บ้านที่ขอตั้งใหม่ โดยระบุสถานที่สำคัญภายในหมู่บ้าน เส้นทางคมนาคมและระยะทางระหว่างหมู่บ้านเดิมกับหมู่บ้านที่ขอตั้งใหม่ แสดงเขตการปกครองท้องถิ่นในกรณีหมู่บ้านที่ขอจัดตั้งใหม่มีแนวเขตอยู่ระหว่างเขตการปกครองท้องถิ่น เช่น หมู่บ้านตั้งอยู่ระหว่าง อบต. กับเทศบาล หรือระหว่างเทศบาลกับเทศบาล เป็นต้น พร้อมทั้งให้ผู้ใหญ่บ้านลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องในแผนที่ดังกล่าวด้วย ให้จัดทำแผนที่และระบุแนวเขตให้ชัดเจน)

๑๐. ได้ตรวจสอบข้อมูลข้างต้นแล้วขอยืนยันว่าเป็นข้อมูลที่ถูกต้องจริง

(ลงชื่อ).....ผู้รายงานข้อมูล
(.....)

ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่..... ตำบล.....

(ลงชื่อ).....ผู้รับรองข้อมูล
(.....)

ปลัดอำเภอกลุ่มงานบริหารงานปกครอง

(ลงชื่อ).....ผู้รายงานข้อมูล
(.....)

กำนันตำบล.....

(ลงชื่อ).....ผู้รับรองข้อมูล
(.....)

นายอำเภอ.....

ความเห็นของที่ทำการปกครองจังหวัด

.....
.....
.....
.....

(ลงชื่อ).....
(.....)
ปลัดจังหวัด.....

ความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัด

.....
.....
.....
.....

(ลงชื่อ).....
(.....)
ผู้ว่าราชการจังหวัด.....

ตัวอย่าง

การจัดทำคำบรรยายแนวเขตหมู่บ้านที่ขอจัดตั้งใหม่

บ้าน..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....
(แยกจากบ้าน..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ.....)

ทิศเหนือ ติดต่อกับหมู่บ้าน.....(1)..... หมู่ที่..... ตำบล.....
โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจาก.....(2)..... บริเวณพิกัด.....(3).....
ไปทางทิศ.....(4)..... ตาม.....(5).....
สิ้นสุดที่.....(2)..... บริเวณพิกัด.....(3).....
ระยะทางประมาณ.....(6)..... กิโลเมตร

ทิศตะวันออก (บรรยายแนวเขตเช่นเดียวกับทิศเหนือ)

ทิศใต้ (บรรยายแนวเขตเช่นเดียวกับทิศเหนือ)

ทิศตะวันตก (บรรยายแนวเขตเช่นเดียวกับทิศเหนือ)

คำบรรยายแนวเขตหมู่บ้านเดิม

(เขตหมู่บ้านที่เหลือหลังจากแยกไปจัดตั้งหมู่บ้านใหม่)

บ้าน..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

ทิศเหนือ ติดต่อกับหมู่บ้าน.....(1)..... หมู่ที่..... ตำบล.....
โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจาก.....(2)..... บริเวณพิกัด.....(3).....
ไปทางทิศ.....(4)..... ตาม.....(5).....
สิ้นสุดที่.....(2)..... บริเวณพิกัด.....(3).....
ระยะทางประมาณ.....(6)..... กิโลเมตร

ทิศตะวันออก (บรรยายแนวเขตเช่นเดียวกับทิศเหนือ)

ทิศใต้ (บรรยายแนวเขตเช่นเดียวกับทิศเหนือ)

ทิศตะวันตก (บรรยายแนวเขตเช่นเดียวกับทิศเหนือ)

รับรองข้อมูลถูกต้อง

.....
(.....)

นายอำเภอ.....

คำอธิบายการบรรยายแนวเขตหมู่บ้าน

- (1) ให้ระบุชื่อหมู่บ้าน ซึ่งหมู่บ้านตั้งใหม่มีอาณาเขตติดต่อ
- (2) ให้ระบุจุดเริ่มต้น จุดสิ้นสุดของแนวเขต โดยพิจารณาจากสิ่งธรรมชาติที่มั่นคงถาวร เช่น สันเขา ถนน ห้วย ฯลฯ หากไม่มีให้ใช้หลักปักหมุดเขตไว้ให้ชัดเจน
- (3) ให้ระบุค่าพิกัด ตามระบบพิกัดกริดในแผนที่ทหาร มาตรฐาน 1:50,000
- (4) ให้ระบุทิศทางแนวเขต เช่น ทิศเหนือ ทิศใต้
- (5) ให้ระบุว่าใช้สิ่งใดเป็นแนวเขต สิ่งที่จะใช้เป็นแนวเขตหมู่บ้านได้ต้องเป็นแนวธรรมชาติที่มั่นคงถาวร เช่น ถนน ห้วย คลอง เป็นต้น หากไม่มีให้ใช้หลักปักหมุดเขตไว้
- (6) ให้ระบุระยะทางเป็นกิโลเมตร

.....

หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติในการขอเปลี่ยนแปลงชื่อหมู่บ้าน
(หนังสือกรมการปกครองที่ มท ๐๓๑๐.๑/ว ๕๖) ลงวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๑)

๑. หลักเกณฑ์การขอเปลี่ยนแปลงชื่อหมู่บ้าน ประกอบด้วย
  - ๑.๑ ชื่อเดิมมีความหมายไม่ดี ไม่สุภาพหรือไม่เป็นมงคล
  - ๑.๒ การเปลี่ยนแปลงชื่อเพื่อแสดงถึงความเป็นมาทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ดั้งเดิม สามารถพิสูจน์ได้จากเอกสารบุคคลหรือสถานที่
  - ๑.๓ ชื่อที่เสนอขอเปลี่ยนแปลงต้องไม่ขัดต่อวัฒนธรรมและศีลธรรมอันดีของประชาชน และเป็นการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี
  - ๑.๔ ขอเปลี่ยนกลับไปใช้ชื่อเดิม ซึ่งมีความหมายดี ประชาชนนิยม เรียกขานเป็นระยะเวลายาวนาน และเป็นที่ยอมรับของประชาชนทั่วไป
  - ๑.๕ การขอเปลี่ยนแปลงชื่อเพื่อใช้ภาษาท้องถิ่น ซึ่งมีความหมายในทางที่ดี และถือเป็นการอนุรักษ์ ด้านภาษา
  - ๑.๖ การขอเปลี่ยนแปลงชื่อเป็นกรณีพิเศษ โดยได้รับพระราชทานชื่อใหม่จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และพระบรมวงศานุวงศ์หรือสมเด็จพระสังฆราช ประทานให้
  - ๑.๗ การขอเปลี่ยนแปลงชื่อในกรณีมีการจัดตั้งหรือแยกหมู่บ้านแล้วปรากฏว่าชื่อนั้นๆ ไปเหมือนหรือพ้องกับชื่อเดิมที่มีอยู่
๒. การยื่นคำขอเปลี่ยนแปลงชื่อหมู่บ้าน จะต้องได้รับความเห็นชอบตามลำดับดังนี้
  - ๒.๑ คณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.)
  - ๒.๒ สภาองค์การบริหารส่วนตำบล
  - ๒.๓ นายอำเภอ และผู้ว่าราชการจังหวัด
๓. เอกสารประกอบคำขอเปลี่ยนแปลงชื่อหมู่บ้าน
  - ๓.๑ สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.)
  - ๓.๒ สำเนารายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
  - ๓.๓ ความเห็นชอบของนายอำเภอและผู้ว่าราชการจังหวัด
  - ๓.๔ รายงานประวัติความเป็นมา ขอเท็จจริงของสถานที่ที่ขอเปลี่ยนแปลงชื่อนั้นโดยสังเขป พร้อมทั้งเหตุผลในการขอเปลี่ยนแปลงชื่อ และอธิบายความหมายของคำที่ขอเปลี่ยนแปลงให้ชัดเจน
  - ๓.๕ ทำแผนที่โดยสังเขป แสดงที่ตั้งของสถานที่ที่จะขอเปลี่ยนแปลงชื่อ และสถานที่ใกล้เคียงที่สำคัญอื่นๆ ไว้ด้วย